

Not: Elektronik haberleşme istasyonlarında yapı ruhsatı alınması sürecine ilişkin belediyelerin yürüteceği iş ve işlem süreci hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK ve İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı :14399437/3051912

02/03/2022

Konu :Görüş (Elektronik haberleşme istasyonları hk)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi :...

İlgi (c) yazıda özetle; yapı ve binalar üzerine tesis edilecek baz istasyonlarına ilişkin 3194 sayılı İmar Kanunu'nun ek 9 uncu maddesi ile geçici 24 üncü maddesi kapsamında elektronik haberleşme altyapılarında yapı ruhsatı alınması sürecine ilişkin belediyelerin yürüteceği iş ve işlemlere yönelik tereddüde düşülen konularda Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Konu hakkında Bakanlığımız Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden alınan ilgi (b) görüş yazısında aşağıdaki hususlara yer verilmekle birlikte gerek İmar Kanunu'nun ek 9 ve geçici 24 üncü maddelerinde gerekse Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 62 ve geçici 4 üncü maddelerinde elektronik haberleşme istasyonlarına ilişkin tereddüde düşüldüğü belirtilen hususların ayrıntılı olarak düzenlendiği ifade edilmiştir.

Buna göre 3194 sayılı İmar Kanununun ek 9 uncu maddesinde "Dördüncü fıkradaki kule ve direkler hariç, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile umumi hizmet alanları gibi kamu hizmetine tahsis edilmiş tüm alanlar ile kamu veya özel mülkiyete tabi arsa ve arazilerde yapılacak olan 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında elektronik haberleşme istasyonlarının kurulmasına mahsus on beş metreden yüksek kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurları alan fonksiyonu tahdidi olmaksızın ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarında, herhangi bir bedel, ücret ve harç alınmaksızın gösterilir.

Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile umumi hizmet alanları gibi kamu hizmetine tahsis edilmiş tüm alanlar ile kamu veya özel mülkiyete tabi arsa ve arazilerde; 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarında gösterilen kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurları için ruhsat alınır. Ruhsat başvurularında yatay ve dikey görünüşü ihtiva eden kroki ile statik ve elektrik projeleri dışında herhangi bir proje veya belge istenemez. Ruhsat başvurusuna malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belge eklenir. Bu kule veya direkler ile kurulumu bunlarla birlikte yapılacak elektronik haberleşme cihazlarına ait bulunduğu konteyner, kabin, kabinet ve benzeri altyapı unsurları için tek ruhsat düzenlenir.

1/1000 ölçekli uygulama imar planlarında gösterilmeyen ve yüksekliği on beş metreden fazla olmayan elektronik haberleşme istasyonlarının Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile umumi hizmet alanları gibi kamu hizmetine tahsis edilmiş tüm alanlar ile kamu veya özel mülkiyete tabi arsa ve ile bunlara ait zorunlu altyapı arazilerde kurulmasına mahsus kule ve direkler unsurlarına, statik bakımından sakınca olmadığına dair inşaat mühendislerince hazırlanacak raporun sunulması, fennî mesuliyetin üstlenilmesi, malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belgenin sunulması ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun ilgili mevzuatında belirlenen gerekli ve yeterli koruma mesafesinin bırakılması ile yer seçim belgesinin alınmış olması kaydıyla başkaca bir şart aranmaksızın ilgili idarelerce izin verilir.

Yapı ve binalarda kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurlarına; yüksekliği on metreden az olmak, statik ve elektrik bakımından sakınca olmadığına dair inşaat ve elektrik/elektronik mühendislerince hazırlanacak rapor ile bu meslek mensuplarınca fennî mesuliyetin üstlenildiğine dair

taahhütname verilmek ve malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belgenin sunulması kaydıyla başkaca bir şart aranmaksızın ilgili idarece izin verilir. İkinci fıkra uyarınca yapılan ruhsat ve yapı kullanma izin belgesi başvurularında 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca ruhsat harcı ve yapı kullanma izin harcı alınır. Üçüncü ve dördüncü fıkralar uyarınca yapılan izin başvurularında ruhsat harcı ve yapı kullanma izin harcı tutarı toplamı kadar izin belgesi bedeli alınır. Bu madde kapsamında, ruhsat harcı, yapı kullanma izni harcı ve izin bedeline esas olan haberleşme istasyonlarına mahsus kule ve direklerin alanı [taban alanı*(yükseklik/5)] şeklinde hesaplanır. Bunlar dışında herhangi bir harç, ücret ve bedel alınmaz.

(...)" hükmü.

Geçici 24 üncü maddesinde "Ek 9 uncu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş olup aynı maddenin birinci fıkrası kapsamına giren kule ve direkler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işletmecilerin bir yıl içinde başvurusu üzerine üç yıl içinde 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarına, alan fonksiyonu tahdidi olmaksızın ve herhangi bir bedel, ücret ve harç alınmaksızın işlenir. Başvuru yapılmaması hâlinde 32 nci ve 42 nci maddeler uyarınca işlem yapılır.

Ek 9 uncu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş bulunan elektronik haberleşme istasyonlarına mahsus kule ve direkler ile bunların zorunlu altyapı unsurları için elektronik haberleşme istasyonunu ilk kuran işletmeci tarafından bir yıl içinde müracaat dilekçesi ibraz edilmek ve üç yıl içinde gerekli belgeler tamamlanmak şartıyla statik bakımından uygun olduğuna dair inşaat mühendislerince hazırlanacak raporun ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından düzenlenen güvenlik sertifikasının veya güvenlik sertifikasına tabi olmayanlar için radyolink frekansı tahsis edildiğine ilişkin kullanım hakkı yetki belgesi, elektrik aboneliği veya ilgili tarihi tevsik edici bir belgenin idareye sunulması ve söz konusu kule ve direklerin statik/betonarme fennî mesuliyetinin üstlenilmesi kaydıyla başkaca herhangi bir belge aranmaksızın ve ek 9 uncu maddenin beşinci fıkrasında yer alan yöntem ile hesaplanan bedelin ödenmesi şartıyla belirtilen haberleşme istasyonlarına mahsus kule ve direkler ile bunların zorunlu altyapı unsurları için izin veya ruhsat verilmiş sayılır. Bu ücret dışında herhangi bir harç, ücret veya bedel alınmaz.

2/7/2004 ile 1/10/2009 tarihleri arasında kurulmuş olan elektronik haberleşme istasyonlarının kurulumuna mahsus yapılmış kule ve direkler için izin veya ruhsat aranmaz. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından verilen güvenlik sertifikası veya güvenlik sertifikasına tabi olmayanlar için radyolink frekansı tahsis edildiğine ilişkin kullanım hakkı yetki belgesi, 2/7/2004 ile 1/10/2009 tarihleri arasında kurulmuş olan elektronik haberleşme istasyonlarının elektrik aboneliği veya ilgili tarihi tevsik edici bir belgenin idareye sunulması ile bu tarihler arasında kurulum yapıldığı tevsik edilir ve başkaca herhangi bir belge aranmaz.

Ek 9 uncu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan elektronik haberleşme istasyonlarının kurulumuna mahsus kule ve direkler için 32 nci ve 42 nci maddeler uyarınca alınmış tüm idari yaptırım kararları iptal edilmiş sayılır ve yıkım kararları uygulanmaz, idari para cezaları tahsil edilmez. Ancak ödenmiş olan idari para cezaları iade edilmez." hükmü yer almaktadır.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 62 nci maddesinde "(...)

(5) Yer seçim belgesi için gerekli belgelerin eksiksiz olarak idareye teslim edilmesinden ve ücretin ödenmesinden itibaren yirmi gün içerisinde verilmeyen yer seçim belgesi verilmiş sayılır. Büyükşehir sınırları içerisinde, yer seçim belgesi vermeye ve ücretini almaya büyükşehir belediyeleri yetkilidir...

(...)

(8) Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile umumi hizmet alanları gibi kamu hizmetine tahsis edilmiş tüm alanlar ile kamu veya özel mülkiyete tabi arsa ve arazilerde; yüksekliği 15 metreden yüksek olan kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurları uygulama imar planında gösterilir ve bu yapılar için ruhsat alınır. Yapı ruhsatı başvurularında, yatay ve dikey görünüşü ihtiva eden kroki ile statik ve elektrik projeleri dışında herhangi bir proje veya belge istenemez. Yapı ruhsatı başvurusuna

malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belge eklenir. Bu kule veya direkler ile kurulumu bunlarla birlikte yapılacak elektronik haberleşme cihazlarına ait bulunduğu konteyner, kabin, kabinet ve benzeri altyapı unsurları için tek ruhsat düzenlenir.

(9) Yüksekliği 15 metreden fazla olmayan ve uygulama imar planında gösterilmeyen elektronik haberleşme istasyonlarının Devlet'in hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile umumi hizmet alanları gibi kamu hizmetine tahsis edilmiş tüm alanlar ile kamu veya özel mülkiyete tabi arsa ve arazilerde kurulumuna mahsus kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurlarına, statik bakımından sakınca olmadığına dair inşaat mühendislerince hazırlanacak raporun sunulması, fennî mesuliyetin üstlenilmesi, malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belgenin sunulması ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun ilgili mevzuatında belirlenen gerekli ve yeterli koruma mesafesinin bırakılması ile yer seçim belgesinin alınmış olması kaydıyla başkaca bir şart aranmaksızın ilgili idarelerce izin verilir.

(10) Yapı ve binalarda kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurlarına; yüksekliği 10 metreden az olmak, statik ve elektrik bakımından sakınca olmadığına dair inşaat ve elektrik/elektronik mühendislerince hazırlanacak rapor ile bu meslek mensuplarınca fennî mesuliyetin üstlenildiğine dair taahhütname verilmek ve malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belgenin sunulması kaydıyla başkaca bir şart aranmaksızın ilgili idarece izin verilir. Bu yapılar idaresince ulusal adres veri tabanına işlenir.

(...)" hükmü,

Geçici 4 üncü maddesinde "(1) 17/11/2020 tarihinden önce kurulmuş bulunan elektronik haberleşme istasyonlarına mahsus kule ve direkler ile bunların zorunlu altyapı unsurları için elektronik haberleşme istasyonunu ilk kuran işletmeci tarafından bir yıl içinde müracaat dilekçesi ibraz edilmek ve üç yıl içinde gerekli belgeler tamamlanmak şartıyla statik bakımından uygun olduğuna dair inşaat mühendislerince hazırlanacak raporun ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından düzenlenen güvenlik sertifikasının veya güvenlik sertifikasına tabi olmayanlar için radyolink frekansı tahsis edildiğine ilişkin kullanım hakkı yetki belgesi, elektrik aboneliği veya ilgili tarihi tevsik edici bir belgenin idareye sunulması ve söz konusu kule ve direklerin statik/betonarme fennî mesuliyetinin üstlenilmesi kaydıyla başkaca herhangi bir belge aranmaksızın ve Kanunun ek 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan yöntem ile hesaplanan bedelin ödenmesi şartıyla belirtilen haberleşme istasyonlarına mahsus kule ve direkler ile bunların zorunlu altyapı unsurları için izin veya ruhsat verilmiş sayılır. Bu ücret dışında herhangi bir harç, ücret veya bedel alınmaz

(2) 2/7/2004 ile 1/10/2009 tarihleri arasında kurulmuş olan elektronik haberleşme istasyonlarının kurulumuna mahsus yapılmış kule ve direkler için izin veya ruhsat aranmaz. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından verilen güvenlik sertifikası veya güvenlik sertifikasına tabi olmayanlar için radyolink frekansı tahsis edildiğine ilişkin kullanım hakkı yetki belgesi, elektrik aboneliği veya ilgili tarihi tevsik edici bir belgenin idareye sunulması ile bu tarihler arasında kurulum yapıldığı tevsik edilir ve başkaca herhangi bir belge aranmaz." hükümlerine yer verilmektedir.

Bu kapsamda, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile umumi hizmet alanları gibi kamu hizmetine tahsis edilmiş tüm alanlar ile kamu veya özel mülkiyete tabi arsa ve arazilerde yapılacak olan elektronik haberleşme istasyonları için; yüksekliği on beş metreden fazla olan kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurlarının 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarında gösterilmesi ve ruhsat alınması gerektiği, ruhsat başvurularında yatay ve dikey görünüşü ihtiva eden kroki ile statik ve elektrik projeleri dışında herhangi bir proje veya belge istenemeyeceği, malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belge ekleneyeceği; yüksekliği on beş metreden fazla olmayan kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurlarının ise 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarında gösterilmeden bu yapılar için imar mevzuatı kapsamında denetim ve gözetim kontrolünün sağlanması amacıyla statik bakımından sakınca olmadığına dair inşaat mühendislerince hazırlanacak raporun sunulması ve yine inşaat mühendisi tarafından fennî mesuliyetin üstlenilmesi, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun ilgili mevzuatında belirlenen gerekli ve yeterli koruma mesafesinin bırakılması ile yer seçim belgesinin alınmış olması ve malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belge eklenmek kaydıyla ilgili idarelerce izin verilmesi gerektiği,

Yapı ve binalardaki kule ve direkler ile bunlara ait zorunlu altyapı unsurlarının ise; yine bu yapılar için imar mevzuatı kapsamında denetim ve gözetim kontrolünün sağlanması amacıyla yüksekliği on metreden az olmak, statik ve elektrik bakımından sakınca olmadığına dair inşaat ve elektrik/elektronik mühendislerince hazırlanacak rapor ile bu meslek mensuplarınınca fennî mesuliyetin üstlenildiğine dair (statik proje için inşaat mühendisi fenni mesul, elektrik tesisat projesi için elektrik mühendisi fenni mesul) taahhütname verilmesi ve malik ya da tasarruf sahibi ile işletmeci arasında yapılan kiralamaya veya kullanıma ilişkin belge eklenmesi kaydıyla ilgili idarelerce izin verilmesi gerektiği,

"İlgili idare" ifadelerinden yapı ruhsatı vermeye yetkili idarenin anlaşılması gerektiği, büyükşehir sınırları içerisinde, yer seçim belgesi vermeye ve ücretini almaya büyükşehir belediyelerinin yetkili olduğu, İmar Kanununun ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yapılan ruhsat ve yapı kullanma izin belgesi başvurularında 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca yapı ruhsatı (bina inşaat) harcı ve yapı kullanma izin harcı alınacağı, üçüncü ve dördüncü fıkraları uyarınca yapılan izin başvurularında, ruhsat harcı ve yapı kullanma izin harcı tutarı toplamı kadar olacak şekilde hesaplanan izin belgesi bedelinin idaresince ilgililerinden tahsil edileceği, madde kapsamında, ruhsat harcı, yapı kullanma izni harcı ve izin bedeline esas olan haberleşme istasyonlarına mahsus kule ve direklerin alanı [taban alanı*(yükseklik/5)] şeklinde hesaplanması gerektiği, bunlar dışında herhangi bir harç, ücret ve bedel alınamayacağı,

Bununla birlikte; 27 Ocak 2018 tarihli 30314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik Haberleşme İstasyonlarına Yer Seçim Belgesinin Verilmesi ve Ücretlerinin Belirlenmesine İlişkin Yönetmeliğin 1 inci ve 2 nci maddelerinde amaç ve kapsam hüküm altına alınmakta yine Yönetmeliğin ekinde yer seçim belgesi ücret tarifesine yer verilmektedir. Buna göre; yer seçim belgesi ücreti (KDV hariç) 31/12/2018 tarihine kadar geçerli olmak üzere 2.400 TL olarak belirlenmiş, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak yeniden değerlendirme oranında artışa tabi olacağı şekli ile Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde hüküm altına alınmıştır. Diğer taraftan, yer seçim belgesi ücretinin 2022 yılı için artış sonucu tahakkuk edecek tutarı 5.409,38 TL+KDV'ye isabet edecek olup, 3194 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinde yer alan; "... büyükşehir belediyelerinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yer seçim belgesi için belirlediği ücretin beş katını, diğer yerlerde üç katını geçemez." hükmü çerçevesinde değerlendirme yapıldığında yer kullanım ücreti büyükşehir belediyelerinde 2022 yılı için $5.409,38 \times 5 = 27.046,90$ TL + KDV olarak hesaplanmaktadır.

Diğer taraftan, İmar Kanununun ek 9 uncu maddesinin yürürlüğe girmesinden önce (17/11/2020 tarihinden önce) kurulmuş bulunan elektronik haberleşme istasyonları ile 2/7/2004 ile 1/10/2009 tarihleri arasında kurulmuş olan elektronik haberleşme istasyonları hakkında ne şekilde işlem tesis edileceği Kanunun geçici 24 üncü maddesi ile Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin geçici 4 üncü maddesinde düzenlenmiş olup, söz konusu haberleşme istasyonları hakkında belirtilen esaslar dâhilinde işlem tesis edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Öte yandan, Bakanlığımız ile yapılacak yazışmalarda ilgi (c)'de kayıtlı Genelgemiz hükümlerine uyulması gerekmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür